

Fremgangsmaade var kommen i Gang; enhver Kaldsberettiget, der havde den Mening, at det var et billigt Forlangende, at han fik en hemmelig Erklæring fra Præsten og Provsten angaaende den Vedkommende, maatte strax have gjort Skridt hos Ministeren for at faae Lovens udført paa denne Maade. Det er som sagt gaaet saaledes i den Tid, der er forløbet siden 8de Marts 1856, altsaa nu snart 7 Aar, uden at Noget har tænkt paa at gjøre nogen Forandring i Lovens klare Bestemmelse; nu paa- byder den ærede Minister, at om endog den Paagjældende virkelig er i Besiddelse af et skriftligt Vidnesbyrd fra sin Præst og Provst, som han vedlægger sin Ansøgning, skal han ved Siden deraf have en hemmelig Erklæring fra den vedkommende Præst og Provst. Det er ikke heldigt, at man gjør saadanne Skridt administrativt; de komme til at see ud, som om man mener, at der ved Loven er givet Befolkningen formeget, thi jeg maa gjøre opmærksom paa, at det ikke er Læreren alene, hvormed der her er Spørgsmaal; dersom det var saa, kunde den ærede Minister maaffee sige overfor dem — uagtet jeg paa ingen Maade kunde indrømme Rigtigheden deraf — : de staae under mig, og jeg er derfor berettiget til at give dem dette Paalæg, men man maa tillige see Sagen fra Befolkningens Side. Lovens giver enhver Kommunalbestyrelse, naar der i Kommunen er et ledigt Skolelærerkald at besætte, Ret til at see samtlige indkomne Ansøgninger; det er Lovens Ord, at samtlige indkomne Ansøgninger skulle tilføres Kommunalbestyrelsen, hvorefter den gjør sin Indstilling; heri gjør dette Cirkulære et Staar, thi der siges, at for at Ansøgningerne skulle komme i Betragtning — altsaa af vedkommende Kaldsberettigede blive tilfillede Kommunalbestyrelsen — udfordres der, at de ere indsendte forseglede igjennem vedkommende Præst og Provst med deres Erklæring, saa at altsaa Ansøgerne ikke kjende de Erklæringer, som ere afgivne; men der er derved gjort et Indgreb i Befolkningens Ret, thi efter Skoleloven skulle Ansøgerne indsende deres Ansøgninger direkte til den Kaldsberettigede, enten det nu er Biskoppen eller Skoledirektionen, og det er Kommunalbestyrelsens Ret derefter at faae dem alle tilfillede; deri kan en ministeriel Resolution ingen Ind-

skrænkning gjøre. Kommunalbestyrelsen har Ret til at indstille 3 af Ansøgerne, efterat have seet samtlige de indkomne Ansøgninger, og det er et Indgreb i denne Ret, naar den ærede Minister siger, at naar de Vedkommende ikke gaae den af ham befalede Vej, saa komme deres Ansøgninger ikke i Betragtning, det vil sige, saa blive de ikke Kommunalbestyrelsen tilsendte. Dette forekommer mig at være Noget, som man meget maa misbillige. Jeg maa jo antage, at den ærede Minister har virkelige Grunde, hvorpaa han støtter sin Berettigelse til at udstede det nævnte Cirkulære, men da det ikke har været mig muligt at opdage, hvilke disse kunne være, og jeg ikke kan troe, at det alene er den, der er angivet i selve Cirkulæret, at Ministeren finder, at det er et billigt Forlangende af de vedkommende Kaldsberettigede, saa er det, at jeg retter den Forespørgsel til den ærede Minister, først: hvorpaa Ministeren støtter sin Berettigelse til at udstede Cirkulæret af 15de Septbr. f. A., og dernæst: hvorledes dette Cirkulære er retteligt at forstaae. Jeg troer, at det er nødvendigt, at man faaer en Fortklaring af den ærede Minister over flere Punkter med Hensyn til Forstaaelsen af Cirkulæret, navnlig de Ord, at Ansøgningerne for at komme i Betragtning skulle være indsendte gjennem vedkommende Præst og Provst, om det er rigtigt, som jeg har antaget, at disse Ord skulle sige, at vedkommende Kaldsberettigede ikke skulle indsende de Ansøgninger til den Kommunalbestyrelse, der skal gjøre Indstillingen om Besættelsen, naar de ikke ere gaaede den i Cirkulæret befalede Vej, eller om det er Meningen, hvad der kan tænkes muligt, at, dersom en af de Indstillede var en saadan, hvis Ansøgning ikke var gaaet gjennem Præst og Provst, skulde den Kaldsberettigede ikke kunne tage Hensyn til ham. Den sidste Fortolkning kan jeg ikke troe er den rette, thi saa maatte man spørge, hvorledes der, naar alle tre Indstillede havde indsendt deres Ansøgninger direkte til den Kaldsberettigede, og han altsaa ikke kunde tage dem i Betragtning, hvorledes der da skulde forholdes. Jeg troer derfor, at den af mig anførte Fortolkning er den rette, men saa seer man ogsaa, at der er steet et Indgreb i Kommunens Indstillingsret med Hensyn til Besættelsen af